

ČELEDI

DVOUDĚLOŽNÝCH ROSTLIN

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Elena Sobotková.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785, financovaného z ESF a státního rozpočtu ČR.
Provozováno Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze.*

ČELEĎ PRYSKYŘNÍKOVITÉ

ZNAKY:

- rostou brzy z jara
- mnohé obsahují jedovaté látky, které po usušení vyprchají
- květy – mnoho tyčinek a pestíků
- mají oboupohlavné květy
- převážně vytrvalé byliny – zimu přetrvávají oddenky nebo hlíзами
- plody – nažky, měchýřky

PRYSKYŘNÍK PRUDKÝ

Obsahuje jedovaté látky.

PRYSKYŘNÍK PLAZIVÝ

SASANKA HAJNÍ

V zemi má oddenek. Květ je šestičetný – výjimka.

SASANKA PRYSKYŘNÍKOVITÁ

Květní lístky jsou žluté a je jich 5.

ORSEJ JARNÍ

Je jedovatý, roste v hájích a stinných houštinách.

JATERNÍK PODLÉŠKA

Mladé listy vyrůstají až po odkvětu, květní lístky mohou mít výjimečně i bílou barvu.

BLATOUCH BAHENNÍ

Roste na vlhkých loukách a březích vod.

HLAVÁČEK JARNÍ

CHRÁNĚNÝ!!!

KONIKLEC VELKOKVĚTÝ

CHRÁNĚNÝ!!!

ÚPOLÍN EVROPSKÝ

CHRÁNĚNÝ!!!

Jedovatý – může způsobit otravu dobytka.

ČEMEŘICE ČERNÁ

ORLÍČEK OBECNÝ

Koniklece, orlíčky nebo čemeřice se pěstují jako okrasné druhy v zahrádkách.

?

Zapamatovali jste si, které 3 rostliny z čeledi pryskyřníkovitých jsou chráněné?

KONIKLEC VELKOKVĚTÝ

HLAVÁČEK JARNÍ

ÚPOLÍN EVROPSKÝ

Poznáš je?

1

2

3

4

5

6

7

8

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

1. BLATOUCH BAHENNÍ
2. JATERNÍK PODLÉŠKA
3. SASANKA PRYSKYŘNÍKOVITÁ
4. KONIKLEC VELKOKVĚTÝ
5. PRYSKYŘNÍK PLAZIVÝ
6. SASANKA HAJNÍ
7. ORSEJ JARNÍ
8. ORLÍČEK OBECNÝ

ČELEĎ RŮŽOVITÉ

ZNAKY:

- jsou to byliny, keře nebo stromy
- květní lístky jsou rozlišeny na kalich a korunu
- kalich a koruna mají po 5 lístcích
- plody jsou nažky, peckovice, nebo bobule

1) UŽITKOVÉ RŮŽOVITÉ

JAHODNÍK OBECNÝ

ŠVESTKA

18

JABLOŇ

19

TŘEŠEŇ

MERUŇKA

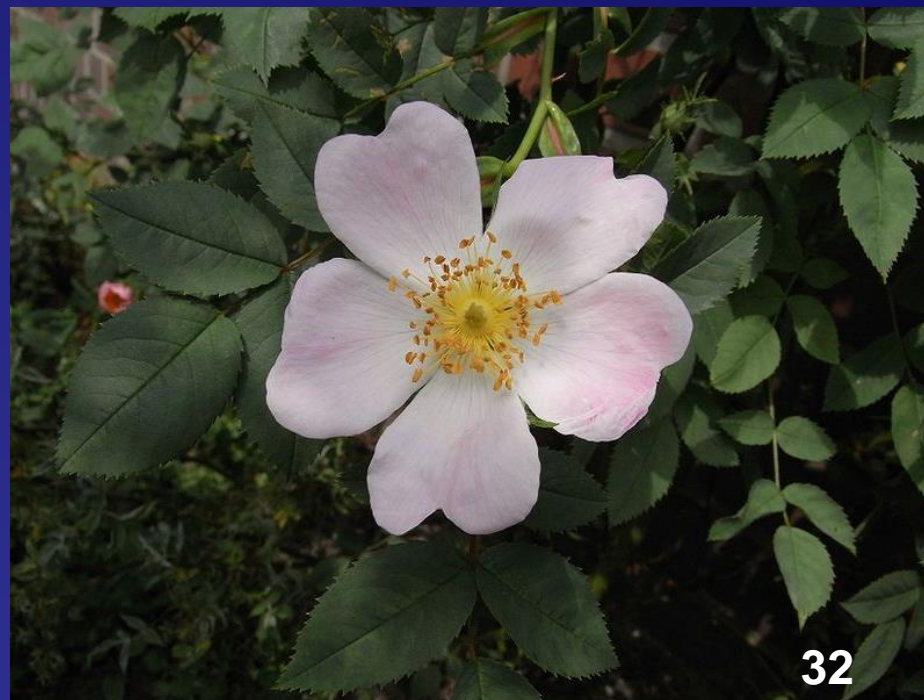
DALŠÍ UŽITKOVÉ:

hrušeň , jeřáb, višeň, broskvoň, bluma

2) PLANĚ ROSTOUCÍ RŮŽOVITÉ

RŮŽE ŠÍPKOVÁ

KVĚT

PLANĚ ROSTOUCÍ RŮŽOVITÉ KONTRYHEL OBECNÝ

ŘEPÍK LÉKAŘSKÝ

KONTRYHEL OBECNÝ
ŘEPÍK LÉKAŘSKÝ
MOCHNA HUSÍ

Sbírají se jako léčivé
byliny.

HLOH OBECNÝ

Květy – výroba léčiv

Plody – léčivé čaje,
potrava ptáků

MALINÍK

OSTRUŽINÍK

3) OKRASNÉ RŮŽOVITÉ

RŮŽE

Z korunních lístků –
vonné éterické oleje.

Co jste si zapamatovali?

?

Které rostliny z čeledi růžovité se sbírají jako léčivky?

Poznáš je?

ŽEŇÍK LÉKAŘSKÝ

KONTRYHEL OBECNÝ

HLOH OBECNÝ

ZDROJE OBRÁZKŮ:

Všechny uveřejněné odkazy [cit. 2011-03-20]. Dostupné pod licencií Creative Commons na WWW:

1. KURT STÜBER. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ranunculus_ficaria2.jpg>
2. BERND HAYNOLD. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Anemone_sylvestris_210407a.jpg>
3. VULKANO. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:A_06_butterblume_2_wp.jpg>
4. PANTERKA. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Creeping_butercup_close_800.jpg>
5. FRANK VINCENTZ. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ranunculus_repens_01_ies.jpg>
6. LILLY M. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Anemone_nemorosa_001.JPG>
7. BERND HAYNOLD. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Anemone_ranunculoides_030405a.jpg>
8. KURT STÜBER. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ranunculus_ficaria2.jpg>
9. OSI. <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Leberbl%C3%BCmchenHepaticaNoblis.jpg>>
10. PERNAK. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Blatouch_bahen%C3%AD.JPG>
11. GRZEGORZ PIETRZAK. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Adonis_vernalis,_Ponidzie,_spring_2007.jpg>
12. DANNY STEAVEN. <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Akelei004.jpg>>
13. PETR FILIPPOV. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Helleborus_niger1.JPG>
14. OPIOŁA JERZY. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Trollius_europaeus_var._transsilvanicus_a2.jpg>
15. MIKE. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Fragaria_chiloensis_sf_ca.jpg>
16. HARALD SÜPFLE. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:H%C3%BCgel-Erdbeere_-_Fr%C3%BCchte.jpg>
17. AXMANP2. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Slivo%C5%88_%C5%A1vestka,_plum.jpg>
18. LUKAS MESSMER. <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:DSCF4435.JPG>>
19. MPF. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Prunus_avium_fruit.jpg>
20. BRIAN0918. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Apricot_blossom_detail1.jpg>
21. BRIAN0918. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Apricot_blossom_detail1.jpg>
22. FIR0002. <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Apricots.jpg>>
23. JONIK. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Rowanberries_in_late_August_2004_in_Helsinki.jpg>
24. H. ZELL. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Alchemilla_vulgaris_002.JPG>
25. VULKANO. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:A_Blume_33_020be_wp1.jpg>
26. VULKANO. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:06.2010a_white_Rosa_wp1.jpg>

Všechny uveřejněné odkazy [cit. 2011-03-20]. Dostupné pod licenci Public domain na WWW:

1. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pulsatila_grandis.jpg>
2. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pyrus_bourgaeana_DehesaBoyalFlowerscloseup.jpg>
3. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Nordens_flora_Alchemilla_vulgaris.jpg>
4. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Illustration_Agrimonia_eupatoria0.jpg>
5. <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Malina.jpg>>
6. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Blackberries_on_bush.jpg>
7. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Illustration_Crataegus_laevigata0.jpg>
8. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Illustration_Rosa_canina0.jpg>